

**Національна медична академія
післядипломної освіти імені П. Л. Шупика**

**Застосування окремих положень
Закону України
«Про запобігання корупції»**

**Доповідач
начальник юрвідділу Вознюк Т. І.**

ЗМІСТ

- 1. Вступ**
- 2. Нормативно-правові акти з питань запобігання корупції**
- 3. Спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції**
- 4. Суб'єкти**
- 5. Визначенні основних термінів**
- 6. Запобігання корупційним правопорушенням (обмеження)**
- 7. Повідомлення про корупцію**
- 8. Конфлікт інтересів**
- 9. Фінансовий контроль**
- 10. Відповідальність**

Нормативно-правові акти з питань запобігання корупції

1. Конституція України;
2. Закон України «Про запобігання корупції»
3. Закон України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія на 2014-2017 р.р.)»;
4. Закон України «Про доступ до публічної інформації»;
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 04.09.2013 р. № 706 «Питання запобігання та виявлення корупції» (зі змінами та доповненнями).

Основним нормативно-правовим актом у сфері запобігання корупції є:

**Закон України «Про запобігання корупції»
від 14.10.2014 р. № 1700-VII (зі змінами та доповненнями)**

МЕТОЮ вказаного Закону є комплексне реформування системи запобігання корупції у відповідності до міжнародних стандартів та успішних практик іноземних держав.

ЦЕЙ ЗАКОН ВИЗНАЧАЄ:

- ✓ правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні;
- ✓ зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів;
- ✓ правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень.

Спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції:

1. Органи прокуратури;
2. Національна поліція;
3. Національне антикорупційне Бюро України (НАБУ);
4. Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК)

Суб'єкти, на яких поширюється дія Закону України «Про запобігання корупції»:

1. Особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування - Президент України, голова ВРУ, Прем'єр-міністр, Міністри, інші керівники центральних органів виконавчої влади; депутати ВРУ, депутати місцевих рад, міські голови; державні службовці; судді Конституційного суду, інші професійні судді; посадові та службові особи органів прокуратури, СБУ; члени НАЗК, НАБУ; ЦВК; поліцейські.
(п. 1 ч. 1 ст. 3 Закону).

2. Особи, які для цілей цього Закону прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування:

а) посадові особи юридичних осіб публічного права, крім зазначених у пункті 1 цієї статті

(п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону).

3. Особи, які постійно або тимчасово обіймають посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських обов'язків

(п. 3 ч.1 ст. 3 Закону).

Хто вважається посадовими особами юридичних осіб публічного права, відповідно до пункту 2 ч. 1 ст. 3 ЗУ «Про запобігання корупції»?

**Посадові особи юридичних осіб публічного права,
які виконують:**

**Адміністративно-господарські
функції (обов'язки):**

обов'язки з управління або розпорядження державним, комунальним майном .

***Такі повноваження в тому чи іншому обсязі є у нач. планово-господарських, фінансових відділів і служб, зав. складами, магазинами, майстернями, ательє, їх заступників, кер-ів відділів підприємств, відомчих ревізорів та контролерів тощо.**

**Організаційно-розпорядчі
функції (обов'язки):**

обов'язки щодо здійснення керівництва трудоим колективом, ділянкою роботи, виробничою діяльністю окремих працівників на підприємствах, в установах чи організаціях незалежно від форм власності.

***Такі функції виконують, зокрема, керівники державних, комунальних підприємств, установ або організацій, їхні заступники, керівники структурних підрозділів (начальники цехів, завідувачі відділів, лабораторій, кафедр), їхні заступники, особи, які керують ділянками робіт.**

Визначення терміну «КОРУПЦІЯ»:

«КОРУПЦІЯ» - використання службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання або прийняття неправомірної вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей;

© picture-alliance/CTK

Визначення основних термінів:

«КОРУПЦІЙНЕ ПРАВОВОРУШЕННЯ» - діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у статті 3 Закону, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність.

«НЕПРАВОМІРНА ВИГОДА» - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав.

«ПОДАРУНОК» - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової.

«БЛИЗЬКІ ОСОБИ» - особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом, у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, **а також - незалежно від зазначених умов - чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням згаданого суб'єкта.**

«ПРЯМЕ ПІДПОРЯДКУВАННЯ» - відносини прямої організаційної або правової залежності підлеглої особи від її керівника, в тому числі через вирішення (участь у вирішенні) питань прийняття на роботу, звільнення з роботи, застосування заохочень, дисциплінарних стягнень, надання вказівок, доручень тощо, контроль за їх виконанням.

Запобігання корупційним правопорушенням

Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища (ст. 22 Закону)

Суб'єктам, на яких поширюється дія Закону, забороняється використовувати свої службові повноваження або своє становище та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі використовувати будь-яке державне чи комунальне майно або кошти в приватних інтересах.

Обмеження щодо одержання подарунків (ст. 23 Закону)

Суб'єктам, на яких поширюється дія Закону, забороняється безпосередньо або через інших осіб вимагати, просити, одержувати подарунки для себе чи близьких їм осіб від юридичних або фізичних осіб:

- 1) у зв'язку із здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;
- 2) якщо особа, яка дарує, перебуває в підпорядкуванні такої особи.

Суб'єкти, на яких поширюється дія Закону, можуть приймати подарунки,

які відповідають загально визнаним уявленням про гостинність:

ОДНОРАЗОВО:

Якщо вартість подарунків не перевищує один прожитковий мінімум для працездатних осіб, встановлений на день прийняття подарунка (1600 грн.)

СУКУПНА ВАРТІСТЬ

Якщо подарунки, отримані від однієї особи (групи осіб) протягом року, не перевищує двох прожиткових мінімумів (3200 грн.)

Обмеження щодо вартості подарунків не поширюється на подарунки, які:

1) даруються близькими особами;

2) одержуються як загальнодоступні знижки на товари, послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси.

Запобігання одержанню неправомірної вигоди або подарунка та поводження з ними (ст. 24 Закону)

1. Заходи, які необхідно і невідкладно вжити в разі надходження пропозиції щодо неправомірної вигоди або подарунка:

- ✓ відмовитися від пропозиції;
- ✓ за можливості ідентифікувати особу, яка зробила пропозицію;
- ✓ залучити свідків, якщо це можливо, у тому числі з числа співробітників;
- ✓ письмово повідомити про пропозицію безпосереднього керівника (за наявності) або керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації, спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

2. Якщо особа виявила у своєму службовому приміщенні чи отримала майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок:

- зобов'язана невідкладно, але не пізніше одного робочого дня, письмово повідомити про цей факт свого безпосереднього керівника або керівника підприємства, установи, організації.

✓ Про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка складається акт, який підписується особою, яка виявила неправомірну вигоду або подарунок, та її безпосереднім керівником або керівником підприємства, установи, організації.

✓ У разі якщо майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок виявляє особа, яка є керівником підприємства, установи, організації, акт про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка підписує ця особа та особа, уповноважена на виконання обов'язків керівника у разі його відсутності.

Як повідомити про корупцію ?

Повідомляти можна письмово, анонімно!!!

Кому повідомити ?

Спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері запобігання корупції, а це:

1. Органи прокуратури;
2. Національна поліція;
3. Національне антикорупційне Бюро України (НАБУ);
4. Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК)

Кожен орган має свої контакти та телефони довіри, зателефонувавши на які, Ви можете залишити інформацію про відомі факти корупції.

Кому повідомити про корупцію в НМАПО імені П. Л. Шупика?

1. Повідомити про корупцію в НМАПО імені П. Л. Шупика можна по тел. **205-49-09** (Уповноваженій особі з питань запобігання та виявлення корупції, призначеній наказом ректора від 30.12.2013 № 3941, яка діє на підставі Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції в НМАПО імені П. Л. Шупика).
2. Або письмово ректору НМАПО імені П. Л. Шупика.

Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

Конфлікт інтересів – ситуація, за якої сторона, що укладає угоду, потенційно може одержати безпосередню вигоду, здійснюючи дії, які завдають збиток іншій стороні.

Закон України «Про запобігання корупції» виділяє два види конфлікту інтересів:

«Потенційний конфлікт інтересів» - наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

«Реальний конфлікт інтересів» - суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Водночас «Приватний інтерес» – це будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами.

Як діяти при підозрі про конфлікт інтересів

1. Суб'єкти, на яких поширюється дія Закону, зобов'язані:

1) вживати заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів;

2) повідомляти не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли особа дізналася чи повинна була дізнатися про наявність у неї реального чи потенційного конфлікту інтересів безпосереднього керівника, а у випадку перебування особи на посаді, яка не передбачає наявності у неї безпосереднього керівника – НАЗК чи інший визначений законом орган, під час виконання повноважень у якому виник конфлікт інтересів;

3) вжити заходів щодо врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів.

Врегулювання конфлікту інтересів безпосереднім керівником

Алгоритм дій керівника у зв'язку із встановленням наявності конфлікту інтересів

Отримання повідомлення про конфлікт інтересів

Прийняття рішення протягом 2 (двох) робочих днів після отримання повідомлення про наявність у підлеглої йому особи конфлікту інтересів, про що повідомляє відповідну особу.

Заходи врегулювання конфлікту інтересів

1. Усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів (стаття 30).
2. Застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень (стаття 33).
3. Обмеження доступу особи до певної інформації (стаття 31).
4. Перегляду обсягу службових повноважень особи (ст. 32).
5. Переведення особи на іншу посаду (стаття 34).
6. Звільнення особи (стаття 34).

Самостійне врегулювання конфлікту інтересів

Суб'єкти, на яких поширюється дія Закону, у яких наявний конфлікт інтересів, можуть самостійно вжити заходів щодо його врегулювання шляхом:

- позбавлення відповідного приватного інтересу з наданням підтверджуючих це документів безпосередньому керівнику, до повноважень якого належить звільнення/ініціювання звільнення з посади.

Коли може виникнути конфлікт інтересів

Ситуація 1

Особа 1 – керівник установи.

Особа 2 – його рідний брат (сестра, дружина), які працюють у цій установі.

Особа 1 неодноразово преміює Особу 2 і розмір премії значно більший за розмір премії іншим працівникам.

Ситуація 2

Особа 1 – головний лікар ЦРЛ.

Особа 2 - її донька, яка працює фармацевтом у цій ЦРЛ.

Особа 1 видала наказ про надання матеріальної допомоги Особі 2.

Ситуація 3

Особа 1 – керівник структурного підрозділу.

Особа 1 отримав на день народження від колективу картину вартістю 5000 грн. (сума перевищує 1600 грн.)

Ситуація 4

Особа 1 – посадова особа бюджетної установи
(ця установа здійснює закупівлю товарів за бюджетні кошти).

Особа 1 - є членом тендерного комітету.

Під час проведення тендерних процедур надходить заявка від учасника ТОВ, співвласником якого є чоловік Особи 1.

Особа 1 не повинна брати участь у роботі комітету, який працює над цією закупівлею.

Фінансовий контроль

Фінансовий контроль суб'єктів, на яких поширюється дія Закону, заключається в поданні декларацій.

Відповідно до статті 45 Закону суб'єкти, на яких поширюється дія Закону, зобов'язані щорічно до 1 квітня подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті НАЗК декларацію за минулий рік за формою, що визначається НАЗК.

З 1 січня 2017 року дія Закону в частині декларування доходів не поширюється:

- на посадових осіб закладів освіти

крім керівників ВНЗ та їх заступників;

- на посадових осіб закладів охорони здоров'я

крім керівників закладів охорони здоров'я та їх заступників;

**Список посадових осіб НМАПО імені П. Л. Шупика
(суб'єктів декларування), на яких поширюється ст. 45 ЗУ
«Про запобігання корупції» щодо подання Е-декларацій:**

Вороненко Ю. В.	Ректор
Вдовиченко Ю. П.	Перший проректор
Савичук Н. О.	Проректор з наукової роботи
Проценко О. С.	Проректор з економічних питань
Моїсеєнко Р. О.	Проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи
Гульчій О. П.	Проректор з міжнародних зв'язків та науково-педагогічної роботи з іноземними громадянами
Толстанов О. К.	Проректор з науково-педагогічної роботи
Сохань Ю. О.	Проректор з АГР

Форма декларації затверджена Рішенням НАЗК «Про функціонування Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» від 10.06.2016 р. № 3, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 липня 2016 року за № 960/29090, яка складається з 16 розділів.

Декларація заповнюється та подається особисто суб'єктом декларування на веб-сайті Національного агентства з питань запобігання корупції через власний персональний електронний кабінет суб'єкта декларування у системі Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, шляхом заповнення електронної форми.

Відповідальність за несвоєчасне подання декларації або подання завідомо недостовірних відомостей про майно

- Несвоєчасне подання декларації - тягне за собою накладення штрафу від 50 до 100 неоподатковуваних мінімум доходів громадян (ст. 172-6 КУАП (ч.1).
- Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про відкриття валютного рахунку в установі банку-резидента або про суттєві зміни у майновому стані - тягне за собою накладення штрафу від 100 до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (ст. 172-6 КУАП (ч. 2).

Відповідальність за неподання декларації або недостовірні відомості

Також статтею 366-1 КК України передбачено відповідальність за умисне неподання суб'єктом декларування декларації.

Санкції цієї статті передбачено штраф від двох тисяч п'ятисот (42 500 грн.) до трьох тисяч (51 000 грн.) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин, або позбавленням волі на строк до двох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Відповідальність за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення:

Види відповідальності:

1. За вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень особи, зазначені в статті 3 ЗУ «Про запобігання корупції», притягаються до:

- 1) кримінальної
- 2) адміністративної;
- 3) цивільно-правової
- 4) дисциплінарної відповідальності

Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією згідно Кодексу України про адміністративні правопорушення:

- порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків (стаття 172-5);
- порушення вимог фінансового контролю (стаття 172-6);
- порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (стаття 172-7);
- незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень (стаття 172-8);
- невжиття заходів щодо протидії корупції (статті 172-9, 172-9-1);
- невиконання законних вимог (приписів) Національного агентства з питань запобігання корупції (стаття 188-46).

Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення відповідно до Кримінального кодексу України :

- нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням (стаття 210);
- підкуп працівника підприємства, установи чи організації (стаття 354);
- зловживання владою або службовим становищем (стаття 364);
- зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми (стаття 364-1);
- зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги (стаття 365-2);
- декларування недостовірної інформації (стаття 366-1);
- прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (стаття 368);
- незаконне збагачення (стаття 368-2);
- підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми (стаття 368-3);
- підкуп особи, яка надає публічні послуги (стаття 368-4);
- пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі (стаття 369);
- зловживання впливом (стаття 369-2);
- провокація підкупу (стаття 370).

Аналіз проведеної роботи щодо запобігання корупції в НМАПО імені П. Л. Шупика

**Аналіз проведеної роботи щодо запобігання корупції в
НМАПО імені П. Л. Шупика свідчить про вжиті заходи, які
дали певні позитивні результати:**

- 1. Фактів притягнення працівників до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності відповідно до вимог Закону України «Про запобігання корупції» не зафіксовано.**
- 2. Постанови судів у справах за корупційні діяння працівників не надходило.**
- 3. Скарги та звернення, в яких вбачається порушення Закону України «Про запобігання корупції», від громадян не находили.**

Завдання НМАПО імені П. Л. Шупика у сфері запобігання проявам корупції на 2017-2018 роки

- 1. Ефективне застосування антикорупційного законодавства НМАПО імені П. Л. Шупика.**
- 2. Розробити План заходів НМАПО імені П. Л. Шупика, спрямованих на запобігання корупції.**

STOP

КОРУПЦІЇ

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!